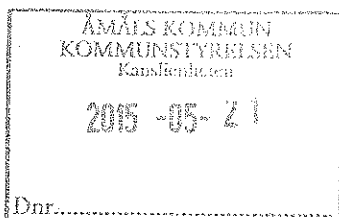

Åmåls kommun

Revisorerna

2015-02-09

Till: Kommunstyrelsen, Barn- och utbildningsnämnden
Vård- och omsorgsnämnden, Bygg- och miljönämnden

För kännedom: Kommunfullmäktige

Årlig övergripande granskning 2014 av nämnder och styrelse

Revisorerna har genomfört sin årliga övergripande granskning med samtliga nämnder och kommunstyrelsen. I arbetet har vi erhållit stöd av KPMG.

Kommunallagen (KL 9 kap 9§) ger uttryck för att revisorerna årligen ska granska all verksamhet. För att klara detta uppdrag arbetar revisorerna med en kombination av olika metoder och tillvägagångssätt för att granska verksamheten med syfte att bedöma om nämnder och styrelser har en tillfredsställande styrning och intern kontroll. Revisorerna genomför därför som en del i sin revisionsprocess årligen den så kallade övergripande granskningen.

Mandatperioden går nu mot sitt slut och har revisorerna därför i årets granskning valt att följa upp vilka åtgärder som vidtagits utifrån nämndernas och styrelsens svar på de revisionsrapporter som lämnats under åren 2011-2013.

Revisorerna har genomfört den årliga granskningen genom ett möte kommunstyrelsen och nämnderna. Vid mötet har utvecklingen av nämndens och styrelsens arbete under den senaste mandatperioden diskuterats. Revisorerna har även önskat att följa upp sin roll och i ett framtidsytande perspektiv utveckla sin roll som ett stöd och en resurs för nämnderna och styrelsen inför den kommande mandatperioden.

Efter genomförd granskning har vi identifierat följande förbättringsområden och rekommenderar kommunen att:

- I de fall berörd nämnd/styrelse ämnar följa kommunrevisionens rekommendationer i svaret till kommunrevisionen tydligt ange vilken åtgärd som ska genomföras och när åtgärden ska vara genomförd.
- Tillse att samtliga nämnder och styrelse efterlever de kungemensamma modellerna för såväl verksamhetsstyrning som intern kontroll samt att nämnden/styrelsen är involverad i detta arbete.
- Tillse att samtliga nämndledamöter erhåller adekvat utbildning bl. a. inom intern kontroll och verksamhetsstyrning.

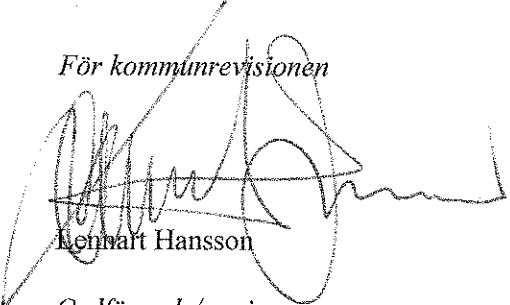
Åmåls kommun

2015-02-09

Revisorerna

I övrigt hänvisar vi till vår bilagda revisionsrapport. Enligt ett delvis nytt arbetssätt begär kommunrevisionen inte något svar på granskningsrapporten, utan önskar att styrelsen och nämnderna tar del av innehållet i granskningsrapporten. Iakttagelserna i granskningsrapporten kommer att beaktas vid kommande revisionsplanering.

För kommunrevisionen

Kenneth Hansson

Ordförande/ revisor

Inga Engström

Revisor

Åmåls kommun

Årlig övergripande granskning 2014
Granskningsrapport

KPMG AB
Karlstad
Offentlig sektor
2014-12-30

Antal sidor: 10

Innehåll

1.	Sammanfattning	1
2.	Inledning	2
3.	Syfte	3
4.	Metod	3
5.	Resultat	3
5.1	Nämnderna	4
5.1.1	Bygg- och miljönämnden	4
5.1.2	Vård- och omsorgsnämnden	5
5.1.3	Barn- och utbildningsnämnden	7
5.1.4	Kommunstyrelsen	8
5.2	Slutsats och rekommendationer	9

1. Sammanfattning

Kommunallagen (KL 9 kap 9§) ger uttryck för att revisorerna årligen ska granska all verksamhet. För att klara detta uppdrag arbetar revisorerna med en kombination av olika metoder och tillvägagångssätt för att granska verksamheten med syfte att bedöma om nämnder och styrelser har en tillfredsställande styrning och intern kontroll. Revisorerna genomför därför som en del i sin revisionsprocess årligen den så kallade övergripande granskningen.

Mandatperioden går nu mot sitt slut och revisorerna har därför i årets granskning att följa upp vilka åtgärder som vidtagits utifrån nämndernas och styrelsens svar på de revisionsrapporter som lämnats under åren 2011-2013.

Revisorerna har genomfört den årliga granskningen genom möten med kommunstyrelsen och nämnderna. Vid dessa möten har utvecklingen av nämndens och styrelsens arbete under den senaste mandatperioden diskuterats. Revisorerna har även önskat att följa upp sin roll och i ett framåtsyftande perspektiv utveckla sin roll som ett stöd och en resurs för nämnderna och styrelsen inför den kommande mandatperioden.

Efter genomförd granskning har vi identifierat följande förbättringsområden och rekommenderar kommunen att:

- I de fall berörd nämnd/styrelse ämnar följa kommunrevisionens rekommendationer i svaret till kommunrevisionen tydligt ange vilken åtgärd som ska genomföras och när åtgärden ska vara genomförd.
- Tillse att samtliga nämnder och styrelse efterlever de kommungemensamma modellerna för såväl verksamhetsstyrning som intern kontroll samt att nämnden/styrelsen är involverad i detta arbete.
- Tillse att samtliga nämndledamöter erhåller adekvat utbildning bl. a. inom intern kontroll och verksamhetsstyrning.

2. Inledning

Kommunallagen (KL 9 kap 9§) ger uttryck för att revisorerna årligen ska granska all verksamhet. För att klara detta uppdrag arbetar revisorerna med en kombination av olika metoder och tillvägagångssätt för att granska verksamheten med syfte att bedöma om nämnder och styrelser har en tillfredsställande styrning och intern kontroll. Enligt god sed indelas den årliga granskningen i framförallt två huvuddelar; *Grundläggande granskning och fördjupad granskning*.

Grundläggande granskning kan ses som de revisionsinsatser som minst måste göras för att ge de förtroendevalda revisorerna ett tillräckligt underlag för att kunna uttala sig i ansvarsfrågan, under förutsättning att riskbedömningen inte har indikerat behov av någon fördjupad granskning. Inom ramen för den grundläggande granskningen har vi därför definierat följande delar:

1. Planering och löpande följa verksamheten

I denna del ingår att löpande följa verksamheten i nämnder och i styrelsen. Detta sker dels genom kommunikation med de granskande, dels genom att ta del av grundläggande dokument och det löpande flödet av ärenden och beslut. Med dokument avses måldokument, budgetdokument, regler och riktlinjer, protokoll med handlingar m.m. Dessa aktiviteter sker till stor utsträckning av de förtroendevalda revisorerna själva.

2. Årlig övergripande granskning

I denna del ingår således de delar av den grundläggande revisionen som genomförs oavsett vilken riskbedömning som har gjorts. Årlig övergripande granskning tar främst sikte på nämndernas styrning, ledning och kontroll av sina verksamheter. Mer specifikt handlar det om följande områden:

- Nämndens/styrelsens uppdrag och mål – styrning, förekomst och kunskap
- Nämndens/styrelsens rapportering och uppföljning av uppdrag, måluppfyllelse, verksamhet och produktion, effekter av verksamheten samt analys och utvärdering
- Nämndens/styrelsens riskanalys och system för intern kontroll
- Nämndens/styrelsens fördelning av ansvar och befogenheter
- Nämndens/styrelsens system för att säkerställa efterlevnad av lagar och regler

Utöver ovanstående sker även löpande uppföljning samt granskning av de finansiella rapporterna i delårsrapport och årsredovisning.

Som framgått ovan sker därutöver fördjupade granskningar utifrån revisorernas riskbedömning samt erfarenheter från den övergripande granskningen. Utgångspunkten för den årliga granskningen är de mål och uppdrag som fullmäktige givit kommunstyrelse och nämnder. Granskningen ska ge svar på hur nämnder och styrelser mottar, genomför och återredovisar mål och uppdrag.

Kommunallagen och god revisionsledning förutsätter att all verksamhet granskas årligen och kommunrevisionens uppgift är att ge kommunfullmäktige underlag till den årliga ansvarsprövningen. Med all verksamhet avses enligt god revisionsledning en övergripande granskning av den styrning som nämnder utövar för att fullgöra de uppgifter och nå de mål som kommunfullmäktige beslutat om.

Mandatperioden går nu mot sitt slut och revisorerna har därför i årets granskning att följa upp vilka åtgärder som vidtagits utifrån nämndernas och styrelsens svar på de revisionsrapporter som lämnats under åren 2011-2013.

Revisorerna har genomfört den årliga granskningen genom möten med kommunstyrelsen och nämnderna. Vid dessa möten har utvecklingen av nämndens och styrelsens arbete under den senaste mandatperioden diskuterats. Revisorerna har även önskat att följa upp sin roll och i ett framåt-syftande perspektiv utveckla sin roll som ett stöd och en resurs för nämnderna och styrelsen inför den kommande mandatperioden.

3. Syfte

Enligt ovan har det övergripande syftet med den årliga övergripande granskningen varit att följa upp vilka åtgärder som vidtagits utifrån nämndernas och styrelsens svar på de revisionsrapporter som lämnats under åren 2011-2013.

4. Metod

Revisorerna har bött nämnderna och styrelsen i god tid innan mötet med revisorerna följa upp vilka åtgärder som vidtagits utifrån sitt svar på de revisionsrapporter som lämnats under åren 2011-2013.

Resultatet av granskningen kommuniceras sedan med nämnd och kommunstyrelse i en slutrapport.

Väsentligt är att revisorernas möte är en del i en granskning och i de fall det sker vid nämndernas ordinarie sammanträden har detta varit en punkt utanför dagordningen.

5. Resultat

I den nedanstående resultatredovisningen kommer vi att redovisa de iakttagelser utifrån den dialog som fördes mellan nämnder/styrelse vid träffarna. Iakttagelserna utifrån dialogen baseras på revisorernas diskussion med nämnden/styrelsen kring de tidigare genomförda granskningarna som begärts in i förväg. Ambitionen är inte att fullständigt redovisa för de diskussioner som förts med varje nämnd/styrelse utan att återge revisorernas viktigaste iakttagelser.

5.1 Nämnderna

5.1.1 Bygg- och miljönämnden

Bygg- och miljönämnden har granskats vid två tillfällen mellan åren 2011-2013. Följande granskningar har genomförts.

- Nämndens arbete med intern kontroll (2012)
- Kommunens modell för verksamhetsstyrning (2013)

Bygg- och miljönämnden hade granskats inom ramen för de årliga övergripande granskningarna år 2012 och 2013. År 2012 granskade revisorerna nämndens arbete med intern kontroll och kunde konstatera att det saknades en plan för uppföljning av den interna kontrollen inom nämnden. Vidare var revisorernas bedömning att kunskapen om det övergripande reglementet för intern kontroll i kommunen var låg. Situationen innebar också, enligt revisorerna bedömning att delaktigheten bland nämndens ledamöter vid upprättandet av planer för uppföljning av den interna kontrollen var allt för låg.

I nämndens yttrande avseende granskning av den interna kontrollen 2012 svarade den att ansvariga enhetschefer gavs i uppdrag att tillsammans ta fram ett förslag på uppföljning av den interna kontrollen som skulle lämnas till nämnden.

Vid revisorernas besök i år framkom att inget förslag lämnats då nämnden själva inte följt upp och efterfrågat detta. Nämnden hade själva gått igenom det reglemente som finns sedan 2011 avseende den interna kontrollen och kunde utifrån det konstatera att det är ansvarig förvaltningschef som ska upprätta ett förslag för uppföljning av den interna kontrollen inom nämnden. För bygg- och miljönämnden innebär detta att det är kommunchefen som ska upprätta en plan för uppföljning av den interna kontrollen inom nämndens verksamhetsområde. Detta då nämnden själv inte har någon egen förvaltning med personal utan den är placerad inom kommunstyrelsens förvaltning.

Det framkom att nämnden inte uppmärksammat detta tidigare, vilket kunde vara en av orsakerna till att en plan för uppföljning av den interna kontrollen ännu inte upprättats.

Revisorerna kan därför konstatera att nämnden fortfarande saknar en plan för uppföljning av den interna kontrollen, två år efter att granskningen ägt rum. Revisorerna ser allvarligt på detta. Vidare anser revisorerna att nämnden måste ta upp frågan med ansvarig förvaltningschef och skyndsamt tillse att en plan upprättas. Ett arbetssätt för framtagandet av en plan bör vara att nämnden gemensamt med ansvarig förvaltningschef och även eventuellt ansvariga enhetschefer som har kunskap om nämndens verksamhetsområde. Revisorerna framhöll även, återigen, vikten av en gemensam utbildning i ämnet intern kontroll som omfattade hela nämnden. Det är också revisorernas bedömning att en utbildning i frågan är nödvändig som en gemensam grund för arbetet med intern kontroll. En ökad kunskap är också en förutsättning för att skapa en delaktighet bland de ansvariga ledamöterna i nämnden.

År 2013 granskade revisorerna kommunens modell för verksamhetsstyrning. Det framgick då att det pågick ett förändringsarbete i kommunen som innebar att kommunens modell för verksamhetsstyrning var under omarbetning. En ny modell kopplat till IT-systemet Stratsys förväntades vara implementerad i kommunen år 2014. Utifrån mötet med bygg- och miljönämnden kunde revisorerna konstatera att det fanns en verksamhetsplan som var en tjänstemannaprodukt där ledamöterna delaktighet i framtagandet av planen kunde utvecklas. Det framgick även att nämndens mål inte hade någon direkt koppling till de dåvarande övergripande målen för fullmäktige.

Vid årets möte med nämnden framkom att den inte ändrat sitt arbetssätt med upprättandet av verksamhetsplan utan det är fortfarande en tjänstemannaprodukt utan någon delaktighet från de förtroendevalda. Nämndens ledamöter hade blivit informerade om den nya modellen för verksamhetsstyrning och IT-systemet Stratsys men det var inget som implementerats i nämnden ännu. Inför 2015 avsåg nämnden att utgå ifrån den nya modellen vid framtagandet av verksamhetsplan.

Revisorernas bedömning av ovanstående är att det är oroväckande att ledamöterna i nämnden ännu inte deltar i de övergripande processerna som är grunden för nämndens arbete och som krävs enligt kommunallagen. Det är också allvarligt att nämnden inte arbetar utifrån kommunens nya modell kopplat till Stratsys. Bedömning är därför att nämndens arbete avseende styrning, ledning, uppföljning och kontroll inte är ändamålsenligt och effektivt utifrån kommunallagens krav.

5.1.2 Vård- och omsorgsnämnden

Vård- och omsorgsnämnden har granskats vid fyra tillfällen mellan åren 2011-2013. Följande granskningar har genomförts.

- Kvalitetssystem inom äldreomsorgen (2011)
- Hemtjänsten (2013)
- Nämndens arbete med intern kontroll (2012)
- Kommunens modell för verksamhetsstyrning (2013)

Beträffande styrning och kontroll har nämnden tagit fram material. Nämnden har även tagit fram en modell för verksamhetsstyrning. Nämnden har satt av två dagar för arbete kring och framtagande av verksamhetsmål. I granskningen av hemtjänsten framkom att synpunktshanteringen hade vissa brister. Synpunktshandling utgör numera en del i kvalitetsledningssystemet.

Fler senior- och trygghetsboenden måste till men denna process har blivit något förlängd i tiden. Åmåls kommun har 27 % över riksnittet i andelen äldre. Vid brukarundersökningar visar det sig att 90 % är nöjda med servicen (riksgenomsnittet är ca 85 %).

Det har varit stort fokus på bemanningenheten och allt anlåtande av extrapersonal måste gå via denna enhet. Delat ledarskap som var en av rekommendationerna i granskningen av hemtjänsten tillämpas inte. Det är inte helt definierat hur många underställda en ansvarig chef kan ha.

Åmåls kommun ligger för jämförelseåret 2013 lägre i kostnad per brukare inom i stort sett alla områden utom hemtjänst där kommunen ligger lite högre än riksgenomsnittet. Åmål ligger även högt i brukarenkäter jämfört med riksgenomsnittet. Nämnden gör även egna mätningar avseende myndighetsutövning. Nämnden har även bemötande som ett av sina inriktningsmål.

Nämnden har, som nämnts ovan, arbetat mycket med inriktningsmål och genomför även ett konkret arbete med kompetensförsörjning. Detta avser såväl befintlig personal, som dem man vill rekrytera. Bland befintlig personal arbetar man med att utöka delegationer och se till att vidareutbildning sker. Ett samarbete finns med Karlbergsskolan. Stora pensionsavgångar väntas fr.o.m. år 2020. Nämnden vill ha in yngre arbetskraft och heltidsnormen är viktig.

Uppföljning av beviljade och utförda timmar görs och rapporteras till nämnden varje månad. Nämnden och förvaltningen har idag bra verktyg och anser sig ha betydligt bättre koll på läget än för några år sedan. Detta tack vare uppföljningssystemen.

Ytterligare rekryteringar och tillsättningar har skett avseende tjänster som enhetschefer och det går numera ca 30 medarbetare per enhetschef.

Beträffande intern kontroll så arbetar hela nämnden och samtliga ledamöter med styrning och kontroll. Det finns sedan 2012 regler och anvisningar som antagits av nämnden. Rapportering sker en gång per år. Ansvariga chefer har utsetts för detta ute i verksamheterna. Inventering/kartläggning sker efter väsentlighet och risk. Uppföljning sker i Stratsys och om målen inte uppfylls ska en åtgärdsplan upprättas. En genomgång av synpunktshantering gjordes och nämnden har nu ett bra uppföljningssystem avseende åtgärder av synpunkter. Det finns en särskild värdegaranti som innebär att svar ska erhållas inom 14 dagar och att ansvarig chef kontaktar den som anmält en synpunkt.

Nämnden ligger ca 8 Mkr minus enligt helårsprognosen, men kommer inte att säga upp personal. Antalet ärenden ökar, vilket är den största enskilda förklaringen till underskottet. Istället kommer arbetet med att förebygga sjukskrivningar att intensifieras och nämnden efterlyser även kommunstyrelsens roll som är väldigt viktig. Nämndens verksamhet är en angelägenhet för hela kommunen.

Sammanfattningsvis kan sägas att mycket har hänt sedan granskningarna genomfördes. Nämnden verkar ha erforderlig kunskap om innebörden av intern kontroll. Nämnden har en aktiv ordförande och delaktiga ledamöter och kompetenta chefer

5.1.3 Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden har granskats vid fem tillfällen mellan åren 2011-2013. Följande granskningar har genomförts.

- Kommunens tillsyn av enskild barnomsorg (2012)
- Rektorsrollen (2012)
- Nämndens arbete med intern kontroll (2012)
- Kommunens informationsansvar för ungdomar (2013)
- Kommunens modell för verksamhetsstyrning (2013)

Avseende tillsyn barnomsorg har nämnden upprättat såväl rutiner som riktlinjer och checklistor som återrapporteras till nämnden. Fler personer är involverade i uppföljning och kontroll av tillsyn och arbetet är fast formaliserat. Redovisning sker till nämnden vid novembers sammanträde då tillsynen sker i oktober månad. Nämnden får den information som önskas.

Beträffande rektorsrollen har en rektor ytterligare anställts för att arbeta med utveckling och ägnar ca 80 % av tiden åt strategiska frågor. Syftet har varit att komma ifrån rent operativa arbetsuppgifter till förmån för utveckling. Dock är nämndens åsikt att det fortfarande finns för lite resurser till förfogande. Mycket av arbetet är fortfarande operationellt. En sekreterare skulle behövas. Tidigare fanns en egen stab med controller, ekonom och sekreterare som var samordnade och samlokaliserade vid förvaltningen. Mer stöd till den egna staben vore önskvärt. Rektorsrollen har dock tillgodosetts och nämnden anser att det bästa möjliga ur befintliga resurser erhålls.

Nämnden har arbetet mycket med intern kontroll och tar fram en plan varje år. Uppföljning sker i oktober, november och december. Olika delar av nämndens verksamhet väljs ut och det är nämnden själv som upprättar planen och dess olika områden och kontrollmoment. En utbildning kommer att hållas i januari 2015 då intern kontroll fortfarande anses som ett svårt område. Förvaltningen upprättar även en egen plan för intern kontroll.

Beträffande granskningen av informationsansvar sker samarbete bl. a inom Region Värmland. En ny lag ska träda i kraft 1 januari 2015 som reglerar aktivitetsansvaret för ungdomar. Skollagen ska ändras och med anledning av detta måste rutinerna ses över. Det behöver även göras en kraftsamling för ungdomar utanför arbetsmarknaden liksom utbildning. Någon lagstiftning om en lagstiftad obligatorisk gymnasieskola är däremot inte realistiskt att vänta.

Avseende verksamhetsstyrning har ett digert arbete med målformuleringar genomförts. Nämnden är i allra högsta grad delaktiga i arbetet kring mål. Målen utgår från kommunens vision, strategiska utveckling och strategiska mål. Utifrån dessa har sedan bearbetning skett och nämnden har formulerat sina egna inriktningsmål. Detta anses som en rimlig nivå för målarbetet och det har blivit bra. Det anses ha varit en bra dialog mellan politiker och rektorer.

5.1.4 Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har granskats vid sex tillfällen mellan åren 2011-2013. Följande granskningar har genomförts.

- Redovisning av anläggningstillgångar (2011)
- Internkontroll - ekonomiska transaktioner (2011)
- Leasingbilar (2012)
- Lönerutinen (2013)
- Styrelsens arbete med intern kontroll (2012)
- Kommunens modell för verksamhetsstyrning (2013)

Avseende anläggningstillgångar skulle enligt tidigare lämnat svar styrdokument som förtydligar kommunens syn på reparation/underhåll tas fram. Detta skulle kopplas till uppföljning inom ramen för intern kontroll. Kommunstyrelsen svarade att de inväntar centrala råd (redovisningsrekommendation) på området och därefter ska styrdokument tas fram. Därefter ska detta kopplas till intern kontroll efter att utbildning hållits inom detta område. Tanken är att både politiker och tjänstemän ska involveras och att det ska byggas en struktur för ett såväl mål som resultat och framtagande av verksamhetsplaner. En konsekvens av de nya redovisningsreglerna är att komponentavskrivningar ska genomföras, vilket alltså heller inte gjorts ännu. Beträffande införandet av för- och efterkalkyler hänvisas till kommunens ekonomichef. Ansvaret för underhållsplaner överläts i allt högre grad till Åmåls kommunfastigheter AB i takt med att fastigheter tas över av bolaget. Bolaget sköter också drift och underhåll av de kommunägda fastigheterna.

Avseende granskningen av ekonomiska transaktioner är svaret att kommunstyrelsen håller på att skaffa ett systemstöd, hitta rätt nivå och utse ansvarig. Granskningen genomfördes under 2011 och än har kommunen inte vidtagit de åtgärder de svarat att de skulle göra.

Beträffande leasingbilar har ansvarig utsetts och ett styrdokument har tagits fram. En ny rese- och transportpolicy har tagits fram som gäller samtliga resor och transporter (tåg, flyg etc.). Ansvaret för de olika delarna ska förtydligas ytterligare d v s vem som ska vara ansvarig för respektive område, däribland leasing. Dokumentet är inte antaget av KF ännu. En ny rutin för uppföljning och kontroll av intäkter och kostnader ska tas i bruk i samband med att nya leasingavtal tecknas. Upphandling av nya leasingbilar har skett, men har överklagats och ligger nu hos förvaltningsrätten för avgörande. Beträffande drivmedel har byte av leverantör skett vilket underlättar uppföljning och det går även att gå in via en hemsida och följa upp drivmedelskostnaderna. I samband med att den nya vagnparken anskaffas ska samtliga kostnader betalas av verksamheterna. Detta gäller även korttidsleasing och skadereparationer.

Förändringar i lönerutinen har kommit en bra bit på väg. Åtgärder som redan är genomförda är kontroller av viktiga moment så som den information som personalen stansar in i systemet. Personalchefen är ansvarig för en årlig tillsynsplan som rör bl.a. rutin- och ansvarsbeskrivningar och attester.

Avseende intern kontroll är en utbildning för förtroendevalda och tjänstemän på gång att genomföras under 2015. Den med Säffle kommun gemensamma nämnden Teknik och Fritid har ansetts svår att följa upp. Arbetet med intern kontroll är i sin linda och ett möte i frågan skulle hållas inom de närmaste veckorna efter revisorernas möte med kommunstyrelsen. Inbjudan utbildningen i intern kontroll kommer även att gå ut till kommunrevisionen som får möjlighet att delta.

Den sista granskningen som genomförts av kommunstyrelsen avser verksamhetsstyrning och där uppges att ganska mycket hänt. Arbetet har ett ursprung i kommunens strategiska utvecklingsområden som fastställts på nämndnivå. Styrelsen sammanträder och formulerar målområden utifrån kommunens vision som de sedan lämnar till tjänstemännen för en mer konkret formulering. Under 2015 kommer ytterligare arbete ske bl. a. genom en dialog mellan förtroendevalda och förvaltning i syfte att formulera bättre mål och uppnå bättre träffsäkerhet. Ett gemensamt arbetssätt eftersträvas liksom en tydlighet mellan politiker och tjänstemän.

Arbetet går att renodla mer avseende politikernas roll och delaktighet i målarbetet. Detta anses som ett förbättringsområde.

Sammanfattningsvis kan kommunrevisionen konstatera att det finns ett antal områden som ännu inte åtgärdats och för vissa av de genomgångna granskningarna saknades riktiga svar vid genomgången. Kommunrevisionen fick uppfattningen att det är tjänstemännen som till stor del styr eftersom flertalet frågor hänvisades dit under genomgången. Flera av de åtgärder som kommunstyrelsen svarat skulle åtgärdas har istället legat i träda av olika orsaker. Det noterades att i de svar som kommunrevisionen fått tidigare inte innehåller uppgift om vem som ska utföra en åtgärd eller när den ska vara genomförd. En större delaktighet från fler ledamöter under mötet hade också varit önskvärt.

5.2 Slutsats och rekommendationer

Vid de diskussioner som förts med nämnderna och styrelsen har ansatsen varit att följa upp vilka åtgärder som vidtagits utifrån nämndernas och styrelsens svar på de revisionsrapporter som lämnats under åren 2011-2013. Vid mötet har även utvecklingen av nämndens och styrelsens arbete under den senaste mandatperioden diskuterats.

Vi kan konstatera att nämnder och styrelse tagit åt sig i olika grad av de rekommendationer som kommunrevisionen lämnat vid sina granskningar. Vård- och omsorgsnämnden och barn- och utbildningsnämnden har kommit längre i sitt arbete med intern kontroll än vad både kommunstyrelsen och bygg- och miljönämnden gjort. Bygg- och miljönämnden saknar fortfarande en plan för uppföljning av den interna kontrollen, vilket revisorerna ser allvarligt på.

Vid årets möte med bygg- och miljönämnden framkom att den inte ändrat sitt arbetssätt med upprättandet av verksamhetsplan utan det är fortfarande en tjänstemannaprodukt utan någon delaktighet från de förtroendevalda. Nämndens ledamöter hade blivit informerade om den nya modellen för verksamhetsstyrning och IT-systemet Stratsys men det var inget som implementerats i nämnden ännu.

Revisorernas bedömning av ovanstående är att det är oroväckande att ledamöterna i bygg- och miljönämnden ännu inte deltar i de övergripande processerna som är grunden för nämndens arbete och som krävs enligt kommunallagen. Det är också allvarligt att nämnden inte arbetar utifrån kommunens nya modell kopplat till Stratsys.

Bedömning är därför att bygg- och miljönämndens arbete avseende styrning, ledning, uppföljning och kontroll inte är ändamålsenligt och effektivt utifrån kommunallagens krav.

Ett utbildningsbehov inom såväl verksamhetsstyrning som intern kontroll har identifierats genom denna granskning. Kommunstyrelsens samordnande roll för dessa områden är också viktig.

Vid sammanträdet med kommunstyrelsen konstaterades att mycket arbete förväntas av kommunens tjänstemän däribland rutiner kring anläggningstillgångar. Inom flera av de områden där kommunens revisorer lämnat rekommendationer har åtgärder inte vidtagits.

Noterbart är också att de svar som kommunrevisionen erhållit i samband med sina granskningar inte i samtliga fall på ett tydligt sätt beskriver vilka åtgärder som ska vidtas med anledningen av lämnade rekommendationer eller angivet när i tiden åtgärderna ska vara genomförda.

Efter genomförd granskning har vi identifierat följande förbättringsområden och rekommenderar kommunen att:

- I de fall berörd nämnd/styrelse ämnar följa kommunrevisionens rekommendationer i svaret till kommunrevisionen tydligt ange vilken åtgärd som ska genomföras och när åtgärden ska vara genomförd.
- Tillse att samtliga nämnder och styrelse efterlever de kommungemensamma modellerna för såväl verksamhetsstyrning som intern kontroll samt att nämnden/styrelsen är involverad i detta arbete.
- Tillse att samtliga nämndledamöter erhåller adekvat utbildning bl. a. inom intern kontroll och verksamhetsstyrning.

Karlstad dag som ovan

David Bäcker
Certifierad kommunal revisor